

Instrukcja pobierania wymazów z gardła i nosa do badań wirusologicznych według zaleceń Krajowego Ośrodka ds. Grypy.

Materiał najlepiej jest pobrać nie później niż 5 dnia od momentu wystąpienia objawów choroby.

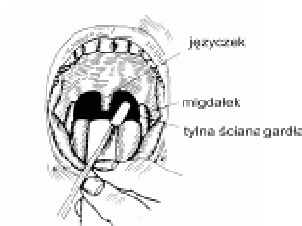
Pobrany materiał należy przechowywać i transportować w temp. (+4°C),

NIE ZAMRAŻAĆ i jak najszybciej przekazać do laboratorium, najlepiej w ciągu 24 godz. od chwili pobrania.

Wymaz z gardła – należy poprosić pacjenta o szerokie otwarcie jamy ustnej. Używając szpatułki docisnąć język ku dołowi, co pozwoli uniknąć kontaminacji wymazu śliną i za pomocą suchego sterylnego patyczka wymazowego energicznie potrząść obie powierzchnie migdałków oraz tylną ścianę gardła (bez dotykania powierzchni jamy ustnej) zwracając szczególną uwagę na miejsca zapalnie zmienione. Koniec patyczka

wymazowego (tuż przy zakrętce) odłamać. Patyczek wymazowy z pobranym materiałem umieścić następnie w jałowej wymazówce (bez dotykania wacikiem jej ścianek). Wymazówkę zamknąć i podpisać (nazwisko pacjenta, data pobrania wymazu).

Patrz: ryc. 1.

Rys. 1

2 wymazy z nosa (z obu nozdrzy) – należy upewnić się czy przed pobraniem materiału pacjent nie wydmuchiwał nosa. W celu pobrania wymazu należy delikatnie odchylić głowę pacjenta do tyłu i przytrzymać za podbródek. Drugą ręką umieścić koniec suchego sterylnego patyczka wymazowego w prawym nozdrzu pacjenta. Wymaz powinien być pobrany energicznie, aby mieć pewność, iż zawiera on zarówno komórki, jak i śluz z wnętrza nozdrza. Koniec patyczka wymazowego (tuż przy zakrętce) odłamać. Patyczek wymazowy z pobranym materiałem umieścić następnie w wymazówce, w której jest już wymaz z gardła i zamknąć. Wg tej samej procedury za pomocą nowego sterylnego patyczka wymazowego należy pobrać wymaz z lewego nozdrza. Patrz. Ryc. 2.

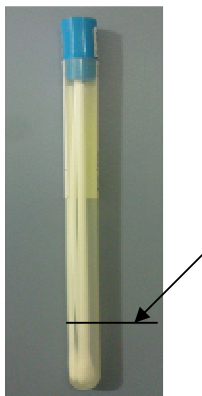
W ten sposób w jednej wymazówce znajdują się trzy patyczki wymazowe.

Do wymazówki dodać tyle soli fizjologicznej lub PBS lub innego podłoża transportowego wirusologicznego, tak aby waciki, i tylko waciki były **całkowicie zanurzone**. Nie należy stosować innych podłoży transportowych, np. bakteriologicznych.

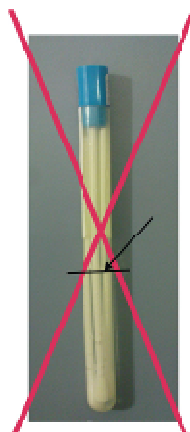

Rys.2

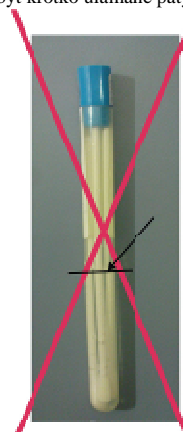
prawidłowo pobrany wymaz
patyczki ułamane przy zakrętce
i waciki całkowicie zanurzone

źle pobrany wymaz
za dużo płynu transportowego

źle pobrany wymaz
za dużo płynu transportowego
i zbyt krótko ułamane patyczki

1. W przypadku gdy PSSE lub/i poradnie nie posiadają na stanie zamrażarki na -20°C ($\pm 5^{\circ}\text{C}$) otrzymują z WSSE tylko podłoże PBS :
  - a. pobrać trzy wymazy (gardło + nos) , umieścić w jednej z wymazówek i zalać podłożem PBS
2. W przypadku gdy PSSE lub/i poradnie posiadają na stanie zamrażarkę na -20°C ($\pm 5^{\circ}\text{C}$) otrzymują z WSSE podłoże PBS oraz podłoże wirusologiczne:
  - a. pobrać trzy wymazy (gardło + nos) , umieścić w jednej z wymazówek i zalać podłożem PBS
  - b. pobrać trzy wymazy (gardło + nos) , umieścić w jednej z wymazówek i zalać podłożem wirusologicznym

NALEŻY UŻYWAĆ JEDYNIENIE STERYLNYCH WYMAZÓWEK, ZAWIERAJACYCH WACIKI WYKONANE Z TWORZYWA SZTUCZNEGO (NP. SZTUCZNY JEDWAB) ORAZ PATYCZKI PLASTIKOWE.

WYMAZÓWKI Z WACIKIEM BAWELNIANYM ORAZ PATYCZKIEM DREWNIANYM MOGA ZAWIERAĆ SUBSTANCJE, KTÓRE INAKTYWUJĄ NIEKTÓRE WIRUSY ORAZ HAMUJĄ PCR, W ZWIĄZKU Z CZYM NIE NALEŻY ICH UŻYWAĆ (WHO: „COLLECTING, PRESERVING AND SHIPPING SPECIMENS FOR THE DIAGNOSIS OF AVIAN INFLUENZA A(H5N1) VIRUS INFECTION”).